

גליון נושא: 'ריפוי בשיטת הילינג (אנרגיה)'

בס"ד, יום ג' פרשת האזינו, ט' תשרי תשע"ז. דיונים אקטואליים בסוגיות הנלמדות. פסחים דף קיג: לעורר לב המעיין בלבד, ואין לסמוך על הדברים 'הלכה למעשה' להצלחת מרת זיסל בת רייצל תחי'.

רפואה באנרגיה

בגמ' (פסחים דף קיג:):
אמר רבה בר בר חנה אמר רבי שמואל בר מרתא אמר רב משום רבי יוסי איש הוצל מניין שאין שואלין בכלדיים, שנאמר (דברים יח יג) תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ.

ויש לדון מה הדין במה שנופץ בזמננו ריפוי בשיטת הילינג (אנרגיה), האם יש בזה חשש איסור כל שהוא.

1. מה זה 'הילינג'?

'הילינג' = ריפוי באנגלית (healing). ובתרגום חופשי = הבראה, ריפוי, מציאת מזור. השימוש בשם 'הילינג' אינו מוגדר היטב, ויכול להתייחס למגוון שיטות טיפול ורפואה אלטרנטיביות. ביניהן; טיפול באנרגיה, ריפוי באנרגיה, ריפוי רוחני, רייקי, "מגע מרפא" (Therapeutic Touch), צ'י קונג, ועוד.

ההסבר המשותף לכולן הוא; שיטות רפואה הוליסטיות, שהמרפא יכול לתעל את 'אנרגיית הריפוי', לאדם המבקש עזרה לריפוי חוליים וכאבים, כאשר הוא עושה שימוש בשדה האנרגיה של הגוף = ריפוי

פנינים

חדש אסור מן התורה

עצם התופעה שיש התנגדות תורנית לכל סוגי הרפואות החדשות הבאות מן המזרח, שורשה על פי היסוד הידוע בשם החתם סופר 'חדש אסור מן התורה', כלומר; כל דבר חדש הרי הוא בחזקת איסור עד שיתברר לך בדרכי הבירור שהוא מותר. ומי כְּעַמְךָ יִשְׂרָאֵל (דברי הימים א פרק יז פסוק כא), אשר כל דבר חדש בודקים בשבע עינים, ורק כעבור שנות דור ודרישה וחקירה של גדולי עולם, הם מותרים לבוא בקהל.

וכן ידוע דעת הג"ר יעקב הלל שליט"א ראש ישיבת המקובלים 'אהבת שלום', שבאופן כללי אין רוח חכמים נוחה מכל סוגי המיסטיקה למיניהם, ואין זה רוח התורה. יהודי צריך לדעת שתשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה, ולא לפנות לדברים אחרים. ואף שבעבר התיר לשאול במטוטלת, כיום אוסר לשאול במטוטלת (ח.ז.).

לא רק מצד ההשקפה, אלא גם מצד ההלכה כבר הכריע הגרי"ש אלישיב זצ"ל, שכל עוד לא הוכח בדרכי הבירור שהוא דבר טבעי, הרי הוא בחזקת איסור, ומכאן שורש הטענה, שיש לאסור את כל סוגי הרפואות האלטרנטיביות ללא הבדל וחילוק בין הסוגים, כי רק בכח הסנהדרין להכריע בבירור שאינם בחששות כישוף וע"ז.

אבל באמת, אין נכון לאסור את הכל בצורה גורפת, וגם אי אפשר לומר הכל מותר, אלא יש לבחון כל דבר לגופו יש שאסורים בהחלט, יש המותרים לכתחילה. וישנם דברים בעייתיים שאכן אינם איסור גמור, אולם עדיין אין ראוי ליהודי לעשות אותם. ובכל דבר צריך לבדוק בשו"ע ובפוסקים ולעשות שאלת חכם מה הדין באופן זה. וגם המתירים מתיחסים לדברים המסוימים שהם בדקו, ואין זה היתר גורף לכל הסוגים שקיימים בעולם (פ.ש.).

כעת מובן, שיש דברים דומים שנבדקו על ידי גדולי ישראל ומקובלים מדורי דורות, ולכן הם בחזקת היתר גמור, כגון 'הוצאת עין הרע על ידי עופרת'. אף שאילו היו מתחדשים היום, יש לשער שהיו נתקלים בחומה בצורה של התנגדות. ❖

שדה אנרגטי חי (biofield). (אין קשר בין המושג 'אנרגיית הריפוי', למושג הפיזיקלי 'אנרגיה).

טכניקות הטיפול הן - באמצעות מגע כפות הידיים, או השראה ללא מגע פיזי כלל, ישנן כ-15 תנוחות (המספר משתנה בזרמים השונים) שבהן המטפל מניח את ידיו על גופו של המטופל, או מעט מעליו, באופן הגורם כביכול ל"אנרגיית היקום" לזרום דרך המטפל אל המטופל. לדברי המטופלים, גם בטיפול ללא מגע הם מרגישים כאילו המטפל נוגע בהם. ויתכן גם ריפוי מרחוק כאשר המטפל והמטופל נמצאים במקומות שונים.

הילר = רופא באנגלית (healer), כלומר רופא בשיטת 'הילינג', למטופלים עם בעיות נפשיות או פיזיות. תומכי השיטה טוענים, כי ה"הילרים" המרפאים, ניחנים ביכולת מיוחדת לטפל ב"שדה האנרגיה הטבעי" של הגוף, וכך לרפאו.

בגלל שהטיפול האנרגטי משפיע לאט על הגוף, אין להסתמך על 'הילינג' בלבד למקרים פיזיולוגיים מובהקים, כמו רגל שבורה. אבל, התהליכים האנרגטיים בהחלט מסייעים במקרים כמו: כאבים פיזיים, צואר תפוס, או בעיות רגשיות.

2. היסטוריה של ההילינג

ריפוי רוחני: כעת נעבור לשורש הנדון ההלכתי; מתחילה צריך לברר מהו קיומה של "האנרגיה המרפאת" שבה מאמינים העוסקים ב'הילינג' וב'רייקי', זה ברור בהיסטוריה של ה'הילינג', שממציאי השיטה מקשרים את כח 'אנרגיית הריפוי' באמונות טפלות, ואף אומרים בפעולתם לחשים שונים ויש לחוש בהם ל'עבודה זרה'. מקור המילה "רייקי" הוא בשני תווי קנג'י יפניים: "ריי" = רוח, תודעה אלוהית; ו"קי" (היגוי יפני של המילה צ'י) = אנרגיית חיים. השילוב של שני התווים משמעו "אנרגיית חיים המכוונת על ידי תודעה אלוהית".

על פי אמונת המטפלים, אנרגיית הרייקי היא אנרגיית חיים בעלת כוחות ריפוי החודרת בעדינות אל כל יצור שבו מטפלים, ומרפאת לעומק את היסוד האמיתי של הבעיה, הטיפול הוא ביצור חי כמכלול ולא רק מסיר תסמינים. על פי אמונתם של העוסקים בשיטה, הרייקי תומך בכל יצור ביומיום ומשפר את מצבו בכל המישורים - הגופני, הנפשי והרוחני. לשיטתם, הרייקי פועל גם כרפואה מונעת, המגינה מפני מחלות.

בשנים האחרונות, התפתח בעולם המערבי (החילונים של הגויים) – ריפוי רוחני לא דתי, כלומר אין תנאי מוקדם לאמונה מוקדמת לביצוע הריפוי. כעת הנדון איך להתייחס לזה מצד ההלכה, האם נדונו לאיסור מכח העובדה שהממציאים מקשרים זאת לעבודה זרה. או דלמא מותר כיון שכיום פועלים עמהם ללא קשר לכוחות הטומאה, ואפשר לתלות זאת ב'כח האנרגיה'.

3. שני נדונים

כעת יש כאן שני נדונים: א. אולי זה בגדר עבודה זרה, והרי קיימא לן דאין מתרפאין בעבודה זרה (פסחים דף כה.), ופירש רש"י (פסחים דף כה. ד"ה למה) והמתרפא בעצי אשירה נראה כמודה בה. וגם ברפואות אלו קיים חשש שיבוא להאמין באמונות זרות חלילה. ומבואר בתוס' (פסחים דף כה) כלפי הדין שאין מתרפאין בעצי אשירה, שאם זה נראה כעבודה זרה גם כן הוא בכלל האיסור, וגם בזה הרי יש סוגי טיפולים שאפשר לפעול מרחוק ואולי זה בכלל מחזי כעבודה זרה (ש.ב.).

ב. אולי אסור להשתמש בכוחות כגון אלו, כמו שאסור לעשות כישוף, שעצם השימוש בכוחות שאינם בחושים הרגילים הרי האם בכלל האיסור. ❖

'עומק הפשט'

נייד: 052-7687405 | פקס: 02-6507823

לקבלת 5047867@gmail.com

הגיליון בדוא"ל

הנושא לשבוע הבא גליון מספר 82
יום ג' בשבוע של סוכות ט"ז תשרי
תשע"ז.

האם מותר להשתתף במופע קסמים?
ניתן לשלוח - רעיונות ותיקונים,
הוספות והערות, להגדיל תורה
ולהאדירה.

נא לתרום בעין יפה! תזכו למצוות,
וגמר התימה טובה.

מנהג ישראל תורה

מחלוקת הפוסקים

האוסרים: לשיטת הגרד"א מורגנשטרן שליט"א (שהובא בהרחבה בגליונות הקודמים) אסור להתרפא בהילינג, שאינו רפואה פיזית, ואין לו הסבר מדעי. כך גם יש מספר קונטרסים וחברות נגד שיטות אלו שלא שערום אבותינו. הרחבת דברים בטעמי האיסור, משום חששות של עבודה זרה וכישוף ומעונן ומנחש; בקונטרס אל תפנו [הג"ר יצחק שטיין שליט"א תשס"ה], ובספר לא נחש ביעקב [הג"ר נועם אלימלך ארן שליט"א], ועוד.

המתירים: מאידך ידוע בשם כ"ק האדמו"ר מאמשינוב שליט"א שמתיר סוגים שונים של הילינג. וכן שמעתי מחכם אחד שליט"א, שלדעת הג"ר יהודה זאב סגל ממנצ'סטר זצ"ל מותר לכתחילה להתרפא בהילינג, ואף שלח בעצמו לסוגים שונים של ריפוי באנרגיה והילינג, ולפי דרכו למדנו שגם מטולטלת מותר, כי שימוש בכוחות האנרגיה אינם כישוף, אלא אחד מכוחות הבריאה שניתנו לאדם.

וכן שמעתי מהג"ר שמאי קהת הכהן גרוס שליט"א שמותר לכתחילה להתרפא ב'הילינג' ואין בזה שום חשש, ולחיים מפקפקים בדבר כאשר באמת אין כאן לא כישוף ולא עבודה זרה, וכן מותר להתרפא בשיטות האלטרנטיביות השונות כגון 'מח אחד' וכן מותר לשאול ב'מטולטלת', ורק עתידות אסור בכל אלו משום 'תמים תהיה'.

הערות מבני החבורה

לשאול במטולטלת בשבת

יש לדון לפי דעת המתירים, האם מותר לשאול ב'מטולטלת' בשבת האם זה חשיב דבר רפואה שאסור משום גזירת שחיקת סממנים ורק במקום חולי שאין בו סכנה יהא מותר, או דלמא לא חשיב רפואה ומותר בכל גוני, (ואולי זה תלוי בדין רפואה סגולית בשבת). נדון זה קיים גם כלפי 'מח אחד' ו'הילינג' ולחש להוצאת עין הרע' וכל כיוצא בזה - בשבת.

עוד יש לדון לפי שיטת המתירים האם מותר לחלל שבת במקום סכנה כדי להתרפאות על ידי מטולטלת או על ידי מח אחד והילינג.

ולכאורה הרי הכלל הוא שאם אתמחי גברא ואתמחי קמיע ג' פעמים חשיב רפואה ומותר ולכאורה בכל אלו כבר יש ג' פעמים שאיתמחי.

ויתכן לחלק, דכלפי נחש כשהוא לצורך רפואה התירו דחשיב צורך אבל כלפי גזירת שחיקת סממנים בזה לא חשיב חפצא של רפואה שהרי באופן כללי זה משמש לעוד דברים (י.ש.ק.). ❖